

Πόσο γρηγορότερα, ψηλότερα, δυνατότερα, θα πήγαινε χωρίς αναβολικά; (Γιώργος Τσίρος)

Date : Οκτωβρίου 22, 2007

Θα μπορούσε να γίνει η αθλήτρια του αιώνα. Η δραματική πτώση της είναι η χαριστική βολή στην αξιοπιστία του ανθρωποβόρου επαγγελματικού αθλητισμού. Ενός συστήματος που παράγει πλαστά μετάλλια, χημικά ρεκόρ, κάλπικα είδωλα και τζίρους δισεκατομμυρίων. Η ίδια πληρώνει ήδη τα ψέματα της...

Η αυτοβιογραφία της Μάριον Τζόουνς, που εκδόθηκε το 2004 με τίτλο *Life In The Fast Lane*, μόνο που δεν χαρίζεται πλέον στο *Ιντερνετ* (0,01 δολάρια στο *Αμαζον*, ελαφρώς μεταχειρισμένη). Ο αδυσώπητος νόμος της αγοράς που εκτόξευσε τη Τζόουνς στο χρηματιστήριο του επαγγελματικού αθλητισμού, εξασφαλίζοντάς της αποδοχές 80.000 δολαρίων για κάθε απλή συμμετοχή σε κούρσα και ποιος-ξέρει-πόσων εκατομμυρίων από μπόνους και διαφημιστικά συμβόλαια με τα παπούτσια *Nike*, τα γυαλιά ηλίου *Oakley*, τα ρολόγια *Tag Heuer* και πάει λέγοντας, αυτή τη φορά την κατακρημνίζει -συμβολικά μεν, αμετάκλητα δε- στα αζήτητα: ποιος θα κάτσει να διαβάσει 224 σελίδες γεμάτες ψέματα;

Για μισό λεπτό... Ψέματα; Δεν μπορεί! Όσο κι αν επιστράτευσε το επικοινωνιακό της χάρισμα και τη μόρφωσή της (Μάστερ από το Πανεπιστήμιο της Β. Καρολίνας) η πεντάκις Ολυμπιονίκης του Σίδνεϊ, δεν μπορεί να μην εμπεριέχει αλήθεια η σχεδόν κινηματογραφική αφήγηση της «πιο μεγάλης ημέρας της ζωής της», της 23ης Σεπτεμβρίου 2000 και του ολυμπιακού τελικού των 100 μέτρων... Το πως έκατσε την παραμονή με τον τότε σύζυγό της, σφαιροβόλο C.J. Hunter, να δουν το *Braveheart* στο DVD, κι εκείνος μαγεύρεψε και έφαγαν μακαρονάδα με σκορδόψωμο και παγωτό, και πως το επόμενο πρωί εκείνη ακολούθησε την γούρικη ιεροτελεστία της, απλώνοντας προσεκτικά πρώτα τη στολή και από πάνω τα εσώρουχά της στο κρεβάτι... Πως ένιωθε την καρδιά της να χτυπάει μπαίνοντας στο στάδιο αποφασισμένη να εκπληρώσει το όνειρο ζωής της και τι περνούσε απ' το μυαλό της καθώς κοίταζε στα μάτια τον προπονητή της Τρέβορ Γκρέιαμ... Δεν μπορεί να είναι ψέματα πως, όταν πήρε θέση για την εκκίνηση, το μόνο που σκεφτόταν ήταν «είμαι έτοιμη, έτοιμη, έτοιμη» ούτε πως 10.75 δευτερόλεπτα μετά έπιασε τον εαυτό της να κλαίει, αν και σε όλη της τη ζωή έπαιρνε όρκο ότι δεν θα κλάψει όπως όλοι οι νικητές...

Τριάμισι χρόνια μετά, η Τζόουνς έγραφε πως αισθανόταν και πάλι έτοιμη, και πιο δυνατή από ποτέ, όχι για τρία χρυσά και δύο χάλκινα όπως το 2000, αλλά μόνο για χρυσά, τέσσερα ή πέντε, κανένα χάλκινο... «Μα, όχι, ας το διορθώσω αυτό», διαβάζουμε. «Δεν με νοιάζουν τα χρυσά. Έχω ήδη τρία και, όσο περίεργο κι αν ακούγεται, δεν είμαι πάντα σίγουρη που τα έχω βάλει... Γιατί, βλέπεις, δεν είναι το αντικείμενο που μετράει. Μέχρι να το κατακτήσεις, νομίζεις ότι είναι αυτό που

επιθυμείς. Αλλά μετά εκείνο το πρώτο χρυσό του Σίδνεϊ, συνειδητοποίησα ότι αυτό που ήθελα σε όλη μου τη ζωή ήταν μια χρυσή στιγμή, να τη φυλάξω για πάντα. Κανείς δεν μπορεί να μου πάρει αυτή τη στιγμή. Και τώρα, το μόνο που θέλω είναι μερικές ακόμη...»

Κάποτε απαντούσε με μηνύσεις

Η Μάριον Τζόουνς δεν αξιώθηκε να ζήσει άλλες χρυσές στιγμές σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Το 2004, στην Αθήνα, ήταν σκιά του εαυτού της - ήρθε πέμπτη στο μήκος και συμμετείχε στον τελικό 4x100, όπου η αμερικανική ομάδα τα θαλάσσωσε. Επικαλέστηκε την κόπωση, έδωσε όρκο για χρυσό το 2008 αλλά τώρα η καριέρα της τελειώνει, μέσα στην ντροπή. Κι εκείνες ακόμη τις στιγμές του Σίδνεϊ, έμελλε να τις χάσει. Κανείς δεν τις «πήρε». Η ίδια τις έκλεψε από τον εαυτό της, τρέχοντας ντοπαρισμένη. «Αν είχε εμπιστευθεί τα φυσικά χαρίσματά της και τα συνδύαζε με τον μόχθο και την αυτοθυσία, θα μπορούσε να μείνει στην ιστορία ως αδιαφιλονίκητη Ολυμπιονίκης», δήλωσε ο Λαμίν Ντίακ, πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Στίβου, IAAF. «Αντ' αυτού, θα τη θυμόμαστε ως μία από τις μεγαλύτερες απάτες στην ιστορία του αθλητισμού».

Ακόμη κι αν κάποιος πιστέψει την κατά επτά χρόνια καθυστερημένη, δακρύβρεχτη ομολογία της Τζόουνς, πως τότε είχε την εντύπωση ότι οι σταγόνες που την πότιζε ο διαβόητος προπονητής της ήταν λάδι από λιναρόσπορο και όχι το χημικό «κοκτέιλ» της BALCO (ερυθροποιητίνη, αυξητικές ορμόνες, ινσουλίνη και κυρίως THD, η ουσία - φάντασμα που δεν εντόπιζαν τα τεστ το 2000)... Ακόμη κι αν όντως συνειδητοποίησε την αλήθεια μόλις τον Νοέμβριο του 2003 και την απέκρυψε λόγω πανικού... Αυτή την αυθυποβολή στο ψέμα που μαρτυρεί η κατοπινή στάση της, είναι αδύνατο να τη χωνέψεις.

Τον Μάιο του 2004, σε μια προολυμπιακή συνάντηση με δημοσιογράφους στη Νέα Υόρκη, η Τζόουνς έδωσε μια θλιβερή παράσταση «δίκαιης» αγανάκτησης, εν είδει πολιτικάντικου αντιπερισπασμού, από αυτούς που συνηθίζουν όσοι έχουν λερωμένη τη φωλιά τους. «Αν δεν καταφέρω να αγωνιστώ επειδή θα με εμποδίσουν οι υποψίες ή οι εικασίες ορισμένων, να είστε σίγουροι ότι θα έχουμε μηνύσεις. Δεν θα καθίσω με σταυρωμένα τα χέρια να βλέπω μια ομάδα ανθρώπων ή έναν οργανισμό να μου παίρνουν το ψωμί, επειδή έχουν κάποιο προαίσθημα ή επειδή θέλουν να κάνουν επίδειξη ισχύος».

Ο αυτουργός έγινε συνήγορος

Τον Δεκέμβριο της ίδιας χρονιάς, [ο Βίκτορ Κόντε, το αφεντικό της BALCO](#) που ευθύνεται για το «κάψιμο» δεκάδων αστέρων του αθλητισμού, βγήκε στην εκπομπή 20/20 του ABC και επιβεβαίωσε τις υποψίες γύρω από το πρόσωπο της Τζόουνς με μια αποκάλυψη - καταπέλτη: εκείνος την προμήθευε ουσίες, από τον Αύγουστο του 2000 ως τον Σεπτέμβριο του 2001. Εκείνος της έδειξε να κάνει ενέσεις - τις προτιμούσε

στο μηρό, όχι στο στομάχι. «Το να παρακάμπει κάποιος τους κανονισμούς αντιντόπινγκ είναι σαν να κλέβει το γλειφιτζούρι από ένα παιδί», είπε. «Ξέρω, πως αυτή τη στιγμή είναι σαν να σας λέω ότι δεν υπάρχει Άγιος Βασίλης ή Καλή Νεράιδα στον κόσμο του αθλητισμού. **Ολη αυτή η ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων είναι γεμάτη διαφθορά, συγκαλύψεις και χρήση απαγορευμένων ουσιών καμιά σχέση με αυτά που πιστεύει ο κόσμος**».

Η Τζόουνς, που ένιωθε τον κλοιό να σφίγγει, αλλά προσπαθούσε ακόμη να κρατήσει καθαρό το όνομά της με νύχια και με δόντια, σχολίασε ότι «η ερμηνεία του Κόντε ήταν για Οσκαρ» και του έκανε μήνυση ζητώντας 25 εκατομμύρια δολάρια, για να συμβιβαστούν τελικά εξωδικαστικώς. Ίσως το πιο ενδεικτικό σύμπτωμα της βαθιάς σήψης στην οποία έχει περιέλθει ο επαγγελματικός αθλητισμός είναι ότι ο «κακός» της υπόθεσης Κόντε, που γλίτωσε φθηνά το 2005 με μόλις τέσσερις μήνες (!) φυλάκισης και άλλους τέσσερις κατ' οίκον περιορισμού, είναι ο μόνος που δεν έχει πει ψέματα... Και ο μόνος που, μέσα στον κυνισμό του, μιλάει τώρα υπέρ της Τζόουνς τη στιγμή που όλοι την έχουν εγκαταλείψει: «Η Μάριον δεν είναι κακός άνθρωπος. Έκανε λάθη. Το μαρτύριο που θα περάσει από εδώ και στο εξής θα την ισοπεδώσει. Και πιστεύω ότι πρέπει να κρατήσει τα μετάλλια της. **Δεν έκανε τίποτα περισσότερο απ' ό,τι κάνουν οι άλλοι. Πήρε απαγορευμένες ουσίες**, ναι, αλλά ήταν και η ανώτερη αθλήτρια. Το να ντοπάρεσαι από μόνο του δεν σε κάνει χρυσό Ολυμπιονίκη».

Γρηγορότερα, ψηλότερα, χημικότερα

Έτσι κάνουν όλοι, λοιπόν... Και η Μάριον Τζόουνς είναι απλώς το τελευταίο θύμα ενός **ανθρωποβόρου ανταγωνισμού, που μετατρέπει τα στάδια σε σύγχρονες αρένες και την «ευγενή άμιλλα» στη μεγαλύτερη πλάνη της εποχής μας**. Καθώς ρεκόρ, μετάλλια, κόποι μιας ζωής και συμβόλαια εκατομμυρίων κρίνονται σε απειροελάχιστα κλάσματα του δευτερολέπτου και το ανθρώπινο σώμα καλείται συνεχώς να υπερβαίνει τα όριά του, το τρίπτυχο «γρηγορότερα, ψηλότερα, δυνατότερα» **τροφοδοτείται από μια οικονομικά πανίσχυρη φαρμακοβιομηχανία, που δεν έχει λόγο, ούτε συμφέρον, να στέκεται σε νομικούς περιορισμούς ή ηθικούς φραγμούς**. Ως αντανάκλαση της άγρια ανταγωνιστικής κοινωνίας της αγοράς, ο αθλητισμός κουβαλάει όλα τα κουσούρια της: **οι εμπορικές απαιτήσεις και οι οικονομικές απολαβές των αθλητών βγάζουν στην επιφάνεια ό,τι χειρότερο έχει να επιδείξει η ανθρώπινη φύση**. Άλλοι ντοπάρουνται γιατί δεν θέλουν να υστερούν, άλλοι δεν ντοπάρουνται αλλά θεωρούνται ύποπτοι με το που κερδίζουν... Η δε Μάριον Τζόουνς θεωρείται ύποπτη από τότε που σάρωνε τα εφηβικά πρωταθλήματα. Στα 16της είχε κινδυνεύσει με τετραετή αποκλεισμό επειδή δεν προσήλθε σε έλεγχο ντόπινγκ και χρειάστηκε ο μεγαλοδικηγόρος Τζόνι Κόχραν (σ.σ. ο ίδιος που αθώωσε τον κατηγορούμενο για φόνο Ο-Τζέι Σίμσον) για να την ξελασπώσει.

Τίποτα δεν στάθηκε ικανό να ανακόψει την πορεία της - τέτοια ήταν, και είναι, **η δίψα του κοινού για νέα αθλητικά ινδάλματα**. Υπό αυτή την έννοια,

είμαστε όλοι μας θύματα απάτης, αλλά και συμμετοχοί της βιομηχανίας υδαλμάτων: το πρώτο πράγμα που θυμήθηκα όταν η Μάριον αποκαθελώθηκε, ήταν ένα βράδυ του Αυγούστου του '99, που βάζαμε στην πρώτη σελίδα της «Καθημερινής» το στιγμιότυπο της κατάρρευσης της από τραυματισμό στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Στίβου της Σεβίλλης κι εγώ έγραφα μια επικολυρική λεζάντα για το μεγαλείο της αθλητικής ψυχής και την άγρια ομορφιά του αθλητισμού... Δεν ήταν και δύσκολο, εδώ που τα λέμε, να «τσιμπήσεις» από τον μύθο που περιέβαλε την κορούλα της μετανάστριας δικαστικής υπαλλήλου απ' την Μπελίζ, που μεγάλωνε χωρίς πατέρα, περνούσε στο τρέξιμο παιδιά πολύ μεγαλύτερα της και, σε ηλικία 8 ετών, το 1984, γύρισε σπίτι της από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λος Αντζελες κι έγραψε σ' έναν μαυροπίνακα, «Το 1992 θα είμαι κι εγώ Ολυμπιονίκης!»

Το πιο τραγικό στοιχείο της τωρινής της πτώσης είναι πως έγινε για το τίποτα: και χωρίς απαγορευμένες ουσίες, η Μάριον Τζόουνς μπορούσε να γράψει ιστορία. Ο έγκριτος Αμερικανός αθλητικογράφος Ρον Ράπαπορτ, που την έζησε από κοντά καθώς έγραφε ένα βιβλίο για τη ζωή της, θυμάται, σε άρθρο του στους «Τάιμς» του Λος Αντζελες, την αφοπλιστική φυσικότητα με την οποία του είχε πει, το 1998 (οπότε κέρδισε τους 37 από τους 38 αγώνες όπου συμμετείχε!) πως δεν καταλαβαίνει γιατί κάποιοι αθλητές ντοπάρουνται, πως τίποτα δεν συγκρίνεται με τη χαρά της καθαρής νίκης, και πως εκείνη «θα έμενε καθαρή και θα συναναστρεφόταν καθαρούς ανθρώπους»... Σύμφωνα με τον ίδιο, αν στο Σίδνεϊ δεν είχε βάλει τόσο ψηλά τον πήχυ, διεκδικώντας πέντε χρυσά σε δέκα ημέρες... Αν είχε συμβιβαστεί, ας πούμε, με τρία χρυσά, δεν θα υπήρχε λόγος για χημική υποστήριξη. Και σήμερα η Μάριον Τζόουνς θα είχε στην τράπεζα εκατομμύρια (λένε πως της έχουν μείνει μόλις 2.000 δολάρια), θα έμενε στην έπαυλή της των 2,5 εκατομμυρίων δολαρίων (τη δέσμευσε η τράπεζα), δεν θα είχε πουλήσει το σπίτι της μητέρας της για να πληρώσει τους δικηγόρους και θα ετοιμαζόταν για την τρίτη της Ολυμπιάδα, κάνοντας σχέδια για μια ένδοξη αποχώρηση και μια μελλοντική καριέρα Πρέσβειρας του Ολυμπισμού. Αντί γι' αυτά, θα πάει φυλακή.

Η ποινή της αναμένεται να ανακοινωθεί στις 11 Νοεμβρίου.

Αντί επιλόγου

Σε πρόσφατη συνέντευξη του στο «Κ», ο αιρετικός καθηγητής Βιοηθικής του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης Τζούλιαν Σαβουλέσκου εξηγούσε γιατί οι διώξεις του ντόπινγκ έχουν αποτύχει, οπότε οι απαγορευμένες ουσίες πρέπει να επιτραπούν και να ελεγχθούν. Οι επικεφαλής των αθλητικών αρχών φυσικά ούτε που συζητούν κάτι τέτοιο - ίσα ίσα, επικαλούνται την Τζόουνς για να στείλουν το μήνυμα πως «όποιος κι αν είσαι, αν κλέψεις αργά ή γρήγορα θα τιμωρηθείς». Την ίδια στιγμή, όμως, **αντιμετωπίζουν τη χειρότερη ίσως κρίση αξιοπιστίας του μοντέρνου αθλητισμού:** το μετάλλιο της ντοπαρισμένης Τζόουνς, να καταλήξει στην επίσης «στιγματισμένη» δεύτερη, Κατερίνα Θάνου. «Υπό αυτές τις συνθήκες, προτιμώ η

θέση του νικητή των 100 μέτρων του Σίδνεϊ να μείνει ένα κενό», δήλωσε ο αντιπρόεδρος της IAAF, Σεμπάστιαν Κόου.

ΟΙ ΜΟΙΡΑΙΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΗΣ

C. J. Hunter: Παντρεύτηκαν το 1998, ένα χρόνο προτού εκείνος στεφθεί παγκόσμιος πρωταθλητής της σφαιροβολίας. Στους Ολυμπιακούς του Σίδνεϊ, ο Χάντερ βρέθηκε θετικός στη ναυδρολόνη και η Τζόουνς έμεινε, στήριγμα, στο πλευρό του. Γρήγορα πάντως επήλθε ψυχρότης' το 2002 πήραν διαζύγιο και τον Ιούνιο του 2004 εκείνος κατέθεσε ενόρκως ότι την είχε βοηθήσει να κάνει ενέσεις απαγορευμένων ουσιών.

Victor Conte: Ο πρώην μπάσιςτας(!) του γνωστού φανκ συγκροτήματος Tower Of Power μπήκε στη ραγδαία αναπτυσσόμενη αγορά των συμπληρωμάτων διατροφής στα μέσα της δεκαετίας του '80, ιδρύοντας στο Μπερλιγκέιμ της Καλιφόρνιας την Bay Area Laboratory Co-operative. Η BALCO τροφοδοτούσε με απαγορευμένες ουσίες πλήθος πρωτοκλασάτων αθλητών - από την Τζόουνς, τον Μοντγκόμερι και την πρώην παγκόσμια πρωταθλήτρια των 100 μέτρων Κέλι Γουάιτ μέχρι τους σταρ του μπιζμπολ Μπάρι Μπουτς και του φούτμπολ Μπιλ Ρομανόφσκι... Και φυσικά αναμειγνύεται στην οδυνηρή υπόθεση των Κεντέρη - Θάνου.

Trevor Graham: Ο αμφιλεγόμενος προπονητής των χρυσών μεταλλίων και των παγκόσμιων ρεκόρ υπήρξε μέντορας της Τζόουνς από το 1997 ως το 2003 - όπως και των Τιμ Μοντγκόμερι, Τζάστιν Γκάτλιν, Σ. Τζ. Χάντερ και άλλων «στιγματισμένων». Εκείνος ήταν που έστειλε στην αμερικανική υπηρεσία αντιντόπινγκ μια σύριγγα με την ουσία - φάντασμα THD τον Ιούνιο του 2003, ανοίγοντας τον ασκό του Αιόλου στο σκάνδαλο της BALCO. Εκτοτε παρουσιάζει τον εαυτό του ως... ιερομάρτυρα, αν και τόσο ο Κόντε όσο και ο Τιμ Μοντγκόμερι έχουν καταθέσει ότι χορηγούσε στους αθλητές του αναβολικά. Πέρυσι, η Ολυμπιακή Επιτροπή των ΗΠΑ τον απέκλεισε από τις εγκαταστάσεις της, ενώ σε λίγο καιρό αναμένεται να δικαστεί για ψευδομαρτυρία στην υπόθεση ντόπινγκ.

Tim Montgomery: Ο πρώην κάτοχος του παγκόσμιου ρεκόρ στα 100 μ. υπήρξε σύντροφος της Τζόουνς από το 2001, ενώ το 2003 απέκτησαν ένα γιο, τον Τιμ Τζούνιορ. Τον Δεκέμβριο του 2005 ο Μοντγκόμερι καταδικάστηκε σε διετή αποκλεισμό για ντόπινγκ- όλες οι διακρίσεις του από το 2001 αφαιρέθηκαν, χώρισε με την Τζόουνς και ανακοίνωσε πως αποσύρεται από τον αθλητισμό. Το τελικό πλήγμα ήρθε τον Απρίλιο του 2006, με τη σύλληψή του για υπόθεση ξεπλύματος χρήματος και πλαστών επιταγών, όπου εμπλέκεται και η Τζόουνς. Παραδέχθηκε την ενοχή του. Η ποινή του μπορεί να φτάσει τους 46 μήνες φυλάκισης.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή: Ένθετο περιοδικό της Καθημερινής, 21/10/2007)